

СТ А Н О В И Щ Е

От: *доц. д-р Вяра Василева Кюрова,
Югозападен университет „Н. Рилски“ – Благоевград
научна специалност „Маркетинг“ (Маркетинг в
предприемаческата дейност)*

Относно: *дисертационен труд за присъждане на образователна и
научна степен **„доктор“** по „Икономика и управление
(транспорт)“ в УНСС.*

Автор на дисертационния труд: *Петър Венциславов Гаджев*
Тема на дисертационния труд: *Управленски подходи за
повишаване на конкурентоспособността на пътническия въздушен
транспорт*

Основание за представяне на становището: участие в състава на
научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №
797/21.03.2024 г. на Заместник-ректора по научноизследователската
дейност на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът Петър Гаджев се е обучавал по докторска програма
към катедра „Икономика на транспорта и енергетиката“ на УНСС
по научна специалност „Икономика и управление (транспорт)“ в
професионално направление 3.8. Икономика съгласно Заповед № 847 от
21.03.2018 г. Обучението на докторанта е осъществено през периода от
06.03.2018 г. до 06.03.2021 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Избраният проблем в дисертацията е актуален и особено значим
от управленска и икономическа гледна точка. Дисертационният труд е в
обем от 230 стандартни страници. В текста са включени 23 таблици и
48 фигури.

Разработката е правилно структурирана и балансирана - включва
увод, обосноваващ актуалността и значимостта темата на изследването,
три глави, заключение и списък на литературните източници.

За оформянето на възгледите на докторанта по разглеждания проблем съществено значение имат ползваните (съобразно изискванията за научна коректност) литературни източници – техният списък включва 162 заглавия. Използваната литература е достатъчно разнообразна и коректно фокусирана към изследвания научен проблем, което за един млад изследовател е много положителна черта.

Правилно са определени обектът, предметът, основната научна теза и целта. За постигане на целта са изведени десет изследователски задачи, които последователно са решени в изложението.

Изследването е методически издържано. То е ограничено по време, място, методология и обхват. Използваните методи за изучаване на проблема са подходящи за конкретното изследване.

Като цяло дисертационният труд се отличава със задълбоченост и изучаване на проблемите в тяхната логична последователност, взаимна връзка и зависимост.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Рецензията на дисертационен труд представлява самостоятелно научно-практическо изследване с оригинални научни резултати, на основата на които са направени собствени анализи и обобщения. Резултатите могат да бъдат разгледани поотделно за отделните глави на дисертацията.

Първа глава е посветена на теоретичните аспекти на конкурентоспособността на пътническият въздушен транспорт. Специално внимание е отделено на системата за управление на качеството като стратегически фактор за повишаване на конкурентоспособността на авиокомпаниите. Въз основа на задълбочено проучване на литературни източници се анализират различни становища за същността на конкуренцията и конкурентоспособността. Изяснени са факторите, определящи конкурентоспособността на авиокомпанията. Подробно са разгледани показателите за качество на транспортната услуга. Разгледан е въпросът, свързан с качеството на превозите като фактор за повишаване на конкурентоспособността на авиокомпаниите. Изяснени са критериите, които определят качеството в пътническият въздушен транспорт. Представена е концепция за критериите, които надграждат качество на услугите в пътническият въздушен транспорт. Отделено е внимание и на влиянието на глобализацията и на кризисните ситуации върху конкурентоспособността на авиокомпаниите.

Втора глава поставя акцента върху съвременните тенденции в развитието на пътническият въздушен транспорт. Логично в изложението се обръща внимание на развитието на

конкурентоспособността както на пътническият въздушен транспорт до началото на пандемията COVID – 19, така и на нискотарифните авиокомпаниите. Изяснена е еволюцията и причините за появата и развитието на нискотарифните въздушни компании. Очертана е взаимовръзката между развитието на конкурентоспособността на пътническият въздушен транспорт и появата на нискотарифни въздушни превозвачи. Анализирани са развитието на конкурентоспособността на пътническият въздушен транспорт по региони. Изяснено е въздействието на пандемичната криза от COVID-19 върху конкурентоспособността на пътническият въздушен транспорт.

Трета глава е посветена на управленските подходи за повишаване на конкурентоспособността на авиокомпаниите. Тази глава заслужава висока оценка. Направени са методически препоръки за оценка на конкурентоспособността на авиокомпаниите. Формулирана е концепция за разработване на стратегия за повишаване на конкурентоспособността на авиокомпаниите. Предложени са препоръки за подобряване качеството на обслужването на пътници във въздушния транспорт.

Направените в края на всяка от трите глави изводи представляват ясно изразено обобщение на представените становища и резултатите от проучванията, изразяват мнението на автора и акцентират върху някои въпроси с базов характер.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Дисертационният труд притежава безспорни научни достойнства. Научните и приложни приноси се съдържат в дисертационния труд и ги приемам изцяло. Основните приноси са формулирани правилно и точно разкриват постигнатите научни и приложни резултати и са лично дело на докторанта. Те са особено значими в научно и приложно отношение.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Резултатите от разработваните в дисертационния труд проблеми са представени в 3 публикации, което е предпоставка за осигуряването на тяхната известност сред научната общност. Две от публикациите са самостоятелни, а една е в съавторство. Резултатите са публикувани в специализирани научни списания и докладвани на авторитетен научен форум.

6. Оценка на автореферата

Разработеният автореферат е в обем 37 страници, напълно отговаря на изискванията и обективно отразява структурата и съдържанието на дисертационния труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки и въпроси. Позволявам си по-скоро като препоръка към докторанта да предложи получените резултати да се популяризират в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни.

8. Заключение

Докторантът притежава изследователски качества, което е видно, както от представената разработка, така и от публикациите, свързани с нея.

Предложената разработка е сериозен изследователски труд, който заслужава висока оценка. Той съответства на изискванията за присъждане на образователната и научна степен “доктор”.

*На основата на безспорните научни приноси и съществената научно-приложна значимост на дисертационния труд изразявам своето положително становище и предлагам на уважаемите членове на Научното жури да вземат решение за **присъждане на образователната и научна степен „доктор“** по научната специалност „Икономика и управление (транспорт)“ в професионално направление 3.8. Икономика на **Петър Венциславов Гаджев**.*

07. 04. 2024 г.

Изготвил

становището:

.....

(доц. д-р Вяра Кюрова)